

Жегені – жантақ, арқалағаны – алтын

Шараға қатысқан ғылыми жұмыстар және халықаралық байланыстар жөніндегі проректор Қ.М. Ахмеденов:

Алаш қайраткері Міржақып Дулатов: «Қай елдің баспасөзі мықты болса, сол елдің өзі де мықты» деген екен. Сондықтан мен әр түрлі жаңа идеялардың ұйытқысы болып, ең үлкен істер атқарып жүрген баспасөз қауымы қандай құрметке де лайықты деп білемін. Біздің қара шаңырағымыздағы баспа тарихы тереңнен басталатыны баршаңызға мәлім. Бүгінгі таңда да оқытушылар мен студенттерге сапалы әрі дұрыс ақпаратты жедел жеткізуге атсалысып жүрген БАҚ және баспа өкілдерінің әрқайсысының өз орны бар. Сіздерді кәсіби мерекелеріңізбен құттықтаймын, – деді.

ҚР Журналистер Одағының мүшесі Абат Сатыбайұлы бұқаралық ақпарат құралдарының өткені мен бүгінге көз жүгіртіп, сала жастарына сәттілік тіледі. Сонымен қатар, университет баспасөз қызметі БҚУ Басқарма төрағасы-ректор м.а. Нұрлан Хабиболлаұлының өңірдегі БАҚ басшыларына жолдаған алғыс хаттарын табыс етті.

Ғұлама ғалымның да, біртуар дарынның

28-маусым сол «төртінші биліктің» төл мерекесі. Ақпарат майданында «қаруым – қалам, өрісім – қағаз» деп, ақиқаттың ауыр жүгін арқалап жүрген БАҚ және баспа қауымын М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің басшылығы құттықтады. Кәсіби мерекеге орай редакциялық баспа орталығы мен телестудия және баспасөз қызметі ұжымына ректор Н.Х.Серғалиевтің алғыс хаттары табысталды.

да, қарапайым қауымның да тілін таба білетін БАҚ және баспа саласының барша қызметкерлеріне университет оқытушылар мен студенттерін, ЖОО жұмысшыларын ақпарат және баспа қызметімен қамтамасыз ету бағытындағы жасаған жұмыстары үшін риясыз алғысымды білдіремін. Қалам ұстаған қауымның жыл он екі ай тынымсыз еңбегі қашанда құрметке лайық. Журналистиканың қызығы өз алдына, қиындығы бір төбе, жауапкершілігі тағы бар. Бұл маған өте таныс. Себебі өзім де осы саланың қайнаған ортасында қалыптастым. Сала өкілдеріне шығармашылық табыс пен отбасы амандығын тілеймін!

Айзада ДЮСЕНОВА

Балалар жылы – 2022

2-бет

Жұмыс берушімен жүздесу

3-бет

Білім ап саянда...

4-5-беттер

День русского языка

8 стр.

Новый взгляд на мир

11 стр.

Оралда халықаралық экофорум өтті

«Атамекен» өнер ордасында Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б.В. мен Батыс Қазақстан облысының әкімдігі бірлесіп 10-маусым күні Uralsk Green Forum 5-халықаралық экологиялық форум ұйымдастырды.

Форумның мақсаттары мен міндеттері:

- Тәжірибе алмасу және «жасыл» экономика тұжырымдамасын іске асыру аясында одан әрі ынтымақтастық үшін платформа құру;

- Бірлескен күш-жігерді тұтастыру және өңірдің орнықты дамуының ортақ пайымын қалыптастыру үшін қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша кешенді диалогты нығайту;

- Жастардың экология мәселелерінен көбірек хабардар болуына жағдай жасау арқылы экологиялық құндылықтарға басым беретін жаңа буынды тәрбиелеу болып табылады.

Қазіргі кезде, ғаламдық жағдай барған сайын күрделеніп, өткір сипат алып барады. Сондықтан айналадағы ортаны қорғау мәселесі алға шығып отыр. Ғасырдың бас кезінде ақ В.И.Вернадский таяу болашақта Жердің табиғатындағы антропогендік сипаттағы, адамның қарекетінен болатын өзгерістер планеталық сипат алады деп болжаған еді. Бұл болжам нақты шындыққа айналып отыр.

Адамзаттың алдында «экологиялық мәдениет, жаңа технологиялық мәдениетті қалыптастыру міндеті тұр.

Бұл форумда, сансыз, есепсіз лақтырылатын қоқыс мәселесі басты нысанға алынған болатын. Бұл халықтың денсаулығы мен өміріне қауіп-қатер тудырып, флора мен фауна түрлерінің азаюына, қоршаған ортадағы тепе-теңдіктің бұзылуына әсер етуде.

Елімізде 3500 полигон бар, олардың жартысынан көбі рұқсат етілмеген. Қалдықтар араласып, ұшып кетеді, ал кейбірі тұтанып жанып кетеді. Бұл ретте қалдықтардың 80-90% – ын қайта өңдеуге болады, бірақ Қазақстанда бұл сала нашар дамыған. Бірақ әрбір жеке адамның деңгейінде қоқысты азайтуға үлес қосуға болады – макулатураны тапсыру, сусындардан бөтелкелерді екінші рет пайдалану және ең бастысы: сәнде кезекті үрдіс үшін емес, сол затқа нақты мұқтаж болған кезде ғана сатып алу. Осы сәннің, әлем брендтері табиғатқа жасап жатқан қастықтары туралы деректі фильмді қарауға кеңес бергім келеді.

«Реальная цена моды» (2015г)- сән индустриясының, магнаттарының біздің планетамызға әкелген зардаптары туралы шындық суреттеледі.

Канадалық режиссер, сценарист Аланис Обомсавин

«Соңғы ағаш кесілген кезде, соңғы балық ауланған кезде, соңғы өзен уланған кезде ғана сіз – банктегі шоттың байлық болмайтынын, ақшаның тамақ болмайтынын түсінесіз, бірақ ол кезде бәрі кеш болады» деген сөзі бар.

Осы сөзді әр адам ой елегінен өткізу қажет деп ойлаймын.

Көктемде заңсыз балық аулағандардың көп ұсталып жатқаны, шөп шүйгін шықсын деп даланы өртеп, оның соңы орман өртіне ұласатын кездерді де көріп жүрміз. Кәуап үшін сексеуіл шауып, отын қылатындар да арамызда кездесіп қалады. Ешкім көрмес деп, қоқысты көліктің терезесінен лақтырып жіберетіні ше!? Біздің жасыл болашағымыз үшін ең алғашқы қадам болып, табиғатқа жаңашыр, экологиялық білімді, таза сананы әр азаматымыздың бойына сіңіру болып табылады.

Форумға оралатын болсақ, спикерлер керемет эко-идеялармен бөлісті. Экологиялық заңнамаларды одан әрі жетілдіріп, жаңа бастамалар мен ұсыныстар тыңдалды.

Шара соңында қатысушы-студенттерге, «Жасыл түрлендіру: трендтер мен қиындықтар» V Uralsk Green Forum аясында 2022 жылы 10 маусымда Қазақстан Республикасы, Орал қаласында «Тұрақты болашақ үшін жасыл бағыт» ECO TALKS-қа қатысқаны туралы сертификат табысталды.

Индира ЖУЛКАШЕВА,
БГ-21

Балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау – еліміздің әлеуметтік-құқықтық саясатының басым бағыттарының бірі. 2022 жылды Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Балалар жылы» деп жариялады. Осыған орай биыл балаларды қорғауға, сапалы біліммен қамтуға, мүмкіндігі шектеулі балалардың денсаулығын нығайтуға, инфрақұрылымды дамытуға ерекше көңіл бөлініп отыр.

Балалар жылы – 2022

Балалар жылы аясында олардың сапалы өмір сүруіне, қауіпсіз қоршаған ортада өсіп-өнуіне ықпал ету мақсатында М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті Орал қаласындағы №1 ЖББОМ-мен орнатылған серіктестік негізінде жазғы лагерь өз жұмысын бастады. Ашылу салтанатында мәдениет және өнер факультетінің студенттері қызықты бағдарлама ұйымдастырып, әсем әуен жолдап, мың бұралған бимен әрлей түсті. Түрлі мультфильмдердегі кейіпкерлердің костюмдерін киген көңілді студенттер жас бүлдіршіндерді ортаға алып, ойын-сауықтың көркі одан әрі қыза түсті.

Бұдан бөлек БҚУ оқытушылары мектеп оқушыларына арнап семинарлар, концерттік бағдарламалар мен үйірмелерге жетекшілік жұмыстарын жүргізіп келеді. 1-маусым «Балаларды қорғау күніне» орай мерекелік шара ұйымдастырылып, тәрбие жұмысы және әлеуметтік мәселелер жөніндегі проректор Т.М.Даришева қатысты.

Дәл осы күні М.Өтемісов атындағы БҚУ ректоры Н.Х.Серғалиев әлеуметтік желідегі парақшасында барша балаларды мерекелерімен құттықтап, жазба қалдырды:

Орал шаһарында балалар жылы қарсаңында сериалды шаралар легі өткізілуде. Ата-ананың ең үлкен бақыты – баласының жақсы азамат болып өсуі болса, ілгері ойлайтын мемлекет пен қоғамның да басты мақсаты – елге ие болатын білімді де Отаншыл ұрпақ тәрбиелеу. Себебі, бүгінгі ұрпақ – ертеңгі ел үміті, ұлттың жалғасы. Сондықтан бала қуанышын бағына балаған ата-ана үшін де, бар тілегі мен елдік мұратын балалармен байланыстырған мемлекет үшін де бұл мерекенің маңызы зор. Бүгінде баршамыздың алдымызда тұрған зор міндет – ұрпаққа заманауи білім беріп, салауатты өмір салтын ұстануға жағдай жасау.

Бала бойындағы мүмкіндіктерді ашу. Сол себепті де біздер балалардың тиісті күтім мен қамқорлық көруіне жұмыс жасап келеміз. Бұл бағытта елімізде жеткіншектердің білім алуына, шығармашылығын шыңдауына барлық жағдай жасалған.

Қымбатты балалар! Біздің көңіліміздің гүлі, көзіміздің нұры, болашағымыз – сендерсіңдер! Әрқашан жүздеріңізден күлкі, жүректеріңізден мейірім кетпесін! – делінген.

Енді статистикалық мәліметтерге көз жүгіртіп көрелік... 2021 жылдың маусым айындағы деректерге сәйкес, Қазақстанда 6,1 млн бала бар. Оның жартысынан көбі, яғни 3,1 миллионы – ұл бала, ал 3 млн – қыз бала. 3,4 млн бала мектепте оқыса, 914 мың бала мектепке дейінгі тәрбиемен және оқытумен қамтылған.

ҚР Білім және ғылым министрлігінің жаңалықтары
Новости МОН РК

Қос министрлік қалыптасты

Білім және ғылым министрлігі оқу-ағарту министрлігі және жоғары білім министрлігі болып екіге бөлінді. Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» бүгін жарияланған жарлығымен екі министрліктің еншісі бөлінген.

Білім және ғылым министрлігінің «мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру, балалардың құқықтарын қорғау, мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету, мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді цифрландыру саласындағы функциялары мен өкілеттіктері оқу-ағарту министрлігіне берілген.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру, тіл саясаты, ғылым, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мен ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді цифрландыру саласындағы функциялары мен өкілеттіктер Ғылым және жоғары білім министрлігіне берілген.

Қасым-Жомарт Тоқаевтың жарлығымен Асхат Аймағамбетов Оқу-ағарту министрі, биыл ақпанда парламент мәжілісіне «Нұр-Отан» партиясының тізімімен өткен депутат Саясат Нұрбек Ғылым және жоғары білім министрі қызметіне тағайындалды.

Еліміздің еңселі елтаңбасы, аспан түстес көк туы, айбарлы әнұраны бар. Осыдан тура 30 жыл бұрын егемендігін енді алған елдің өз рәміздері пайда болды. Бүгінде тәуелсіз Қазақстанның ұрпағы байрақты биік ұстап, әнұранды асқақтата шырқап айтулы мерекені атап өтті.

ЕЛТАҢБА – ЕЛДІГІМ, КӨК ТУЫМ – ТЕҢДІГІМ

Маусым айының 3-жұлдызында рәміздер күніне орай университетімізде факультеттер арасында квест өткізілген болатын. Квест кезінде студенттерге мемлекеттік рәміздер туралы сұрақтар қойылып, білімдері сынға түсті. Олар QR- кодты сканерлеп, көрсетілген жерге барып, сұрақтарға жауап берді. Бұл квест студенттерді шапшаңдыққа да тексерді. Нәтижесінде, жүлделі 1-орынды тарих, экономика және құқық факультеті иемденсе, 2-орын физика-математика факультетіне бұйырды, ал 3-орынды филология факультеті өз қанжығасына байлады. Шараның басты мақсаты студенттердің білімін толықтырып, олардың арасындағы достық қарым-қатынасты нығайту болатын. Студенттерімізге осындай білім додаларының биігінен көрінуді тілейміз!

Erasmus+

2022 жылдың 6-12 маусымы аралығында М.Өтемісов атындағы БҚУ, физика-математика факультетіне Ұлы Казимир университетінің (Быгдош қаласы, Польша) даму және ынтымақтастық жөніндегі проректоры, ғылым докторы, профессор - Марек Мацко іссапармен келді.

Профессор Марек Мацко автоматтандырылған жобалау саласындағы машина жасау пәні (бұрынғы машиналарды жобалау және пайдалану) бойынша техникалық ғылымдар маманы. Ғылыми қызығушылығы пластмассаны өңдеу кезіндегі техникалық құрылғының тиімділігін анықтау, сипаттау және арттыру мәселелерімен байланысты. Марек Мацконың қызықтыратын бұл мәселеге машина дизайнын әзірлеу: өңделетін материалдардың қасиеттерін, өңдеу параметрлерін қалыптастыру және қолдану жатады. Соңғы жылдардағы зерттеу және практикалық қызығушылығы 3D баспаны биомедициналық технология мен инженерлік салаға енгізуге бағытталған.

Бір апта бойы Марек Мацко физика, информатика кафедраларының оқытушылары мен 6B06102 Ақпараттық жүйелер, 6B06103 Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтамасыз ету, 6B01506 Информатика, 6B01503 Математика-информатика, 6B01505 Физика-информатика мамандықтарының студенттері мен магистранттарға «SolidWorks бағдарламасында 3D модельдеу» тақырыбында практикалық сабақтар мен семинар-тренингтер өткізді.

SolidWorks бағдарламасы - Microsoft Windows пайдаланушының графикалық интерфейсі қолданатын автоматтандырылған жобалау жүйесі. Кеңістіктік ойлау мен елестетуді жаттықтыруға арналған арнайы кескін-

дерді қарастыру оқушылардың, студенттердің және магистранттардың ерекше қызығушылығын туғызды (1 сурет). Профессор Марек Мацко курс қатысушыларына әр түрлі күрделі сызбаларды бір ортақ кескінге біріктіруге болатынын үйретті.

Профессор Марек Мацконың іссапары информатика кафедрасының ұйымдастыруымен, физика-математика факультеті оқытушыларының, магистранттары мен студенттерінің қатысуымен өткен «Білім сапасын арттыру бағытында тәжірибе алмасу» тақырыбындағы дөңгелек столмен аяқталды. Бұл бас қосуда студенттер мен оқытушылардың академиялық ұтқырлығын ұйымдастырудың, біріккен ғылыми зерттеулер мен халықаралық ынтымақтастықты жалғастырудың мүмкіндіктері мен мәселелері сияқты көптеген сұрақтар талқыланды. Профессор Марек Мацконың кеңестері мен ұсыныстары кафедра ПОҚ кәсіби және ғылыми тұрғыдан өсуіне, білім беру сапасының артуына, оқу үдерісінің жетілуіне себеп болатынына сенеміз.

Физика-математика факультеті ұжымы университет ректоратын, Халықаралық байланыстар және көптілділік орталығын профессор Марек Мацконың шақыру арқылы бізге білім көтеруге, шетелдік сарапшымен тәжірибе алмасуға жасалған мүмкіндіктер үшін алғыс білдіреді.

РЕФЕРЕНДУМ қалай өтті?

Маусымның бесінде 27 жылдық үзілістен кейінгі ел тарихында екінші референдум өтті.

Референдум нәтижесінде 1995 жылы 30 тамызда жалпы дауыс беру арқылы қабылданған елдің қолданыстағы негізгі заңының үштен бірі өзгереді деп күтілуде. Референдум өткізу идеясы ұсынылғаннан кейін, оны қолдағандар да, қарсы шыққандар да болды. Дегенмен, референдум белгіленген күні өтіп, дауыс беру таңғы сағат 7.00-ден кешкі 20.00 дейінгі аралықта жүрді. Бұл айтулы оқиғаға арнап республиканың барлық облысынан 10 мыңнан астам дауыс беру учаскелері ашылды. Шетелдегі қазақстандықтар үшін 52 мемлекетте 65 учаске жұмыс істеді. Референдумды 10 ұйым мен 25 елден 272 бақылаушы, сондай-ақ 215 шетелдік журналист бақылады.

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің профессор-оқытушылар құрамы мен студенттері де бұл күні белсенділік танытты. Оқытушылар өздерінің тұрғылықты мекен-жайлары бойынша дауыс берді. Ал, 3 жатақхананың тұрғындары алдын ала сайлау учаскелерін анықтап, бекітілген орындарға ала таңнан ағылып барып, өз таңдауларын жасады. Университет ректоры Нұрлан Хабиболлаұлы Серғалиев те өз мекен-жайы бойынша дауыс беріп, әлеуметтік желіде сайлау учаскесінде түскен фотосымен бөлісті.

Орталық сайлау комиссиясы республикалық референдумның алдын-ала нәтижесін жариялады. Конституцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізуді қолдағандар 77,18%, қарсы болғандар 18,66% - ды құрады. 2,58% бюллетен жарамсыз деп есептелді, ал, 1,58% бюллетен дауыстарды санау кезінде ескерілмеген. Дауыс беруге құқылы **11 734 642** адамның **7 986 293-і** референдумға қатысқан.

Жұмыс берушімен жүздесу

16 маусым күні М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің студенттері Ақтөбе облысы, Ойыл аудандық білім, дене шынықтыру және спорт бөлімінің жалпы орта білім беруді ұйымдастыру бойынша бас маманы Бегалин Есенгелді Бақтыбайұлымен кездесті.

Түлектерді жұмысқа бөлу және ұйымдастыру бойынша өткізіліп отырған шарада Ойыл ауданы мен ауылдары мектептеріне жаратылыстану-математика және гуманитарлық бағыттарда мамандар қажет екені айтылып, жол және газ мәселесі, үй-жай кезегі бойынша сұрақтарға жауап берді. Шара барысында Есенгелді Бақтыбайұлы студенттердің көкейінде жүрген сауалдарға жауап беріп, болашақ үздіктерге ақ жол тіледі.

Гүлнұр ТӨРЕМҰРАТҚЫЗЫ

БІЛІМДЕН БӘСЕКЕЛЕСТІК

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде жыл сайынғы «Оқытудың инновациялық технологияларын енгізу» байқауының қорытындысы шығарылды.

«Оқытудың инновациялық технологияларын енгізу» байқауы жыл сайын II кезеңде, I кезең – факультетте, II кезең – университетте өткізіледі. 2021-2022 оқу жылында байқаудың I кезеңіне 20 инновациялық жоба ұсынылды. Байқаудың I кезеңінің қорытындысы бойынша II кезеңге 12 жұмыс жолданды. 2022 жылдың 21 маусым күні М.Өтемісов атындағы БҚУ профессор-оқытушылар құрамы арасында инновациялық жобалар байқауының II кезеңі өткізілді.

Байқау қорытындысы және комиссия шешімі бойынша 12 жобаның ішінен үздік 6 жоба анықталды, олар I, II, III дәрежелі дипломдармен және қаржылай сыйақымен марапатталды.

I дәрежелі диплом – қазақ филологиясы кафедрасының аға оқытушысы, магистр Турганалиева Ганмиркун Ганмихановна «Көлемді прозалық шығармаларды тиімді оқыту жолдары»; II дәрежелі диплом – бейнелеу өнері және дизайн кафедрасының оқытушысы, магистр Пазлышанова Жансая Ниязбаевна «QR-как средство повышения мотивации и автоматизации процесса обучения»; педагогика және психология кафедрасының аға оқытушысы, магистр Муқанова Нуржанат Ергеновна «ЖОО білім беру үдерісінде Аррег мобильді қосымшасын қолдану мүмкіндіктері»; III дәрежелі диплом – дүниежүзі тарихы кафедрасының аға оқытушысы, философия докторы (PhD) Әмен Асхат Жангелдіұлы және ҚР тарихы кафедрасының аға оқытушысы Жалекенова Гулбарам Тлеккабыловна «Этнический атлас Западно-Казахстанской области»;

химия кафедрасының оқытушысы, магистр Мукашева Маншук Муратовна «Студенттердің эксперименттік дағдыларын жетілдіруде компьютерлік бағдарламаларды қолдану»; математика кафедрасының оқытушысы, магистр Бердымуратова Нұргүл Нұрлыбекқызы «Студенттердің эксперименттік дағдыларын жетілдіруде компьютерлік бағдарламаларды қолдану».

Байқаудың қорытынды кезеңі бойынша 8 қатысушыға алғыс хат табыс етілді. Қатысушылардың барлығының жұмыстары «Озық педагогикалық тәжірибе мектебі» жинағында жарияланады.

Жаңартпашылық технологиялар және цифрландыру департаментінің әдістемелік жұмыс және білім беру технологиялары бөлімі

КЕШЕНДІ ТЕСТІЛЕУДЕН КЕШІГІП ҚАЛМА

2022 жылдың жазғы талапкерлері үшін жағымды жаңалығымыз бар. Арнайы бакалавр иелері мен басқа да талапкерлерге магистратураға түсу үшін кешенді тестілеуге қатысуға өтініштер қабылдау басталғанын хабарлаймыз.

Кешенді тестілеу шілде айының 20-сы мен тамыздың 10-ы аралығында электронды форматта өтеді. Білім беру бағдарламасына сәйкес талапкерлерге жеке комиссияның қабылдауымен тесттің форматы жайында түсіндіру

жұмыстары жүргізіліп, олар тиісінше өздеріне сәйкес мамандық пен жоғары оқу орнын таңдайды.

Үміткерлер шет тілі, оқуға дайындықты анықтау және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша тест тапсырып, білім гранттары үшін сынға түседі.

2021-2022 оқу жылында талапкерлерге 13мыңнан астам грант бөлінді. Оның ішінде педагогикалық мамандық иелеріне- 3642 грант, инженерлік, өңдеу және құрылыс салаларына – 3429, ақпараттық- коммуникациялық

технологиялар бойынша- 1233 гранттар саны қарастырылуда.

Жыл сайын аталған тестілеуге өтініш білдіретіндердің қарасы жоғары. Болашақта өз саласының үздігі болуға асығатын белсенділер үшін бұл сынақ кәсіби білік пен терең білімді шыңдаудың үлкен кепілі болмақ. Қатысушыларға алдағы болатын тестілеуден сүрінбей өтіп, ел қызметі жолындағы маңызды кезеңдеріне сәттілік тілейміз!

Гүлнұр ТӨРЕМҰРАТҚЫЗЫ

Гульнара Сидагалиевна Умарова – кандидат филологических наук, доцент кафедры русской филологии. Работает в Западно-Казахстанском университете им. М. Утемисова с 2004 года. Научные интересы: сопоставительное литературоведение. Читает курсы по русской литературе XI-XVIII, XIX веков, по истории казахской литературы, по теории литературы, литературному краеведению в бакалавриате; по сравнительному литературоведению, научным проблемам анализа художественного текста – в магистратуре. Автор монографии по сравнительному литературоведению, учебников, хрестоматии.

НИ МИНУТЫ ПОКОЯ

– Скажите, когда вы захотели стать преподавателем?

– Желание стать учителем возникло еще в начальной школе. Ребенком хотелось подражать своей первой учительнице Каламсие Истаевне Аймишевой. В ней нас восхищало всё: умение учить нас чтению, правописанию, ее манера говорить, одеваться. Да и все знания тогда ученики получали благодаря учителю. Мы детьми очень любили и уважали своих учителей. В старших классах интерес к русской литературе пробудила учительница Ольга Львовна Матвиенко. Она не уставала заниматься с нами дополнительно во внеурочное время литературой, организовала литературный клуб «Алые паруса», мы участвовали в конкурсах. Мой отец, Умаров Сидагали Турмакович, всю жизнь проработавший учителем, очень радовался моему решению поступить в педагогический институт. Из семерых детей в семье только я пошла по его стопам. Разумеется, он поддержал меня с удовольствием.

– Расскажите, пожалуйста, где вы учились?

– Родом я с Астраханской области в России, средней школы закончила там же. В Уральский педагогический институт им. А.С. Пушкина меня убедила поступить моя старшая сестра. Она приехала после учебы с Астрахани по распределению работать гидромелиоратором. Тогда ведь была единая большая страна. При поступлении в вуз надо было сдать письменный экзамен – сочинение по литературе, устно сдать экзамен по русскому языку и истории. Да и конкурс был большой. Мне удалось поступить сразу.

– А что вы помните из студенческой поры?

– Студенческие годы у многих молодых людей – самый романтический период жизни, самая счастливая пора, возможность почувствовать себя самостоятельным человеком. Помню студенческие субботники, пионерскую практику в лагере, стройотряд, где было всегда весело. Из преподавателей моё восхищение как преподаватель-профессионал вызывал Владимир Матвеевич Костюков, читавший курс современного русского языка. Его лекции для меня были всегда очень интересными. Я до сих пор могу, закрыв глаза, по памяти вспомнить их. Он всегда был увлечен своей работой, что «заражало» и нас. Владимир Матвеевич мог незаметно настроить студента на деловой лад. Помню случай: в дождливую осеннюю погоду он явился на лекцию в грязных брюках... Тогда мы временно учились после пожара крыши главного корпуса в здании современного Налогового департамента, а перед зданием были вырыты ямы. Мы, студенты, конечно, были удивлены видом преподавателя. Утром мы тоже перепрыгивали через эту яму. Владимир Матвеевич спокойно сообщил нам, что упал в яму и не следует обращать внимание на него, а лучше, не теряя времени, начать занятие. Вот такой практический жизненный опыт моего уважаемого преподавателя стал важным принципом в моей педагогической деятельности: несмотря на любые ситуации, учитель не должен терять драгоценное время работы. Вот ещё один пример настоящего профессионализма – Николай Иванович

Фокин. Он требовал от нас, будущих учителей-филологов, подробного и вдумчивого чтения художественного произведения (сейчас это называют «искусство медленного чтения»). Мы несколько раз ходили к нему сдавать зачёт по содержанию художественных текстов. Благодаря его требовательности, наверное, русская литература стала моим увлечением, работой и предметом научной деятельности.

– По вашему опыту, что самое трудно в работе со студентами?

– Когда студент безразличен к учёбе, не стремится взрослеть, не пытается развить в себе критическое и творческое начало. К счастью, таких случаев, в моей практике преподавателя, бывает нечасто.

– Как вы можете охарактеризовать себя в двух слова?

– Мне всё вокруг интересно: люди, работа, жизнь. Не умею отдыхать – это моя отрицательная черта.

– В любом деле есть переломные моменты, какие были у вас?

– Когда не стало моих любимых родителей – жизнь теряет много ярких оттенков.

– Поделитесь, что вам давало сил и мотивацию?

– Это моя семья и интерес к своей работе.

– Что вы можете посоветовать студентам?

– Больше читать классическую русскую, казахскую и мировую литературу. Сейчас

век информации, убивающей знания. Высокохудожественная литература – учебник знаний о жизни. В школе нужны знающие своё дело учителя.

– Кому вы благодарны за свои жизненные достижения?

– Своим бабушке, родителям, беззаветно нас любивших, воспитавших быть трудолюбивыми. Любимой семье: супругу, сыну и дочери за поддержку; своей сестре Галя-апа – очень сильной натуре. Профессору ЗКГУ Сериккали Габдешевичу Шарабасову, ученому, оказавшему неоценимую помощь при работе над учебником по истории казахской литературы. С его легкой руки, впервые составила учебник по истории казахской литературы и читала российским студентам-казахам лекции по родной казахской литературе, начиная с 2009 года. Книга выдержала Конкурс учебников нового поколения при МОН РК. Также я благодарна профессору Саратовского государственного университета им. Н.Г. Чернышевского Юрию Николаевичу Борисову – своему научному руководителю при работе над кандидатской диссертацией.

Альбина ЖЕКЕНОВА,
студентка 2-курса

Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті ең ірі оқу орындарының қатарында. Биыл киелі шаңырағымызға тоқсан жыл толып отыр. Тарихы тереңде жатқан ордамыз біз үшін қастерлі. Оқу ордасы 1932 жылы Халық ағарту ісінің негізінде ашылған. 1937-ші жылдан бастап институтке А.Пушкин аты берілді. 1996 жылы Пушкин атындағы Батыс Қазақстан Гуманитарлық Университеті болып өзгерген. 2000 жылы Университет Орал қаласындағы Батыс Қазақстан агротехника академиясы және Мәдениет институтымен біріктіріліп Батыс Қазақстан Мемлекеттік Университетті болып қайта құрылды. 2002 жылы БҚАУ құрамынан шығып, 2003 жылы Университетке Махамбет Өтемісов аты берілді. Батыс Қазақстан облысындағы ірі ғылыми оқу орталығы болып саналады. Бұл оқу орнында доктор, ғалым дәрежесіндегі ұстаздар білім береді. Ұлағатты ұстаздарымыз әлемдік спортшыларды, мықты журналистерді,

тіл мамандарын, тәжірибелі мұғалімдерді тәрбиелеуде.

Білім ордасы 90 жылдық мерейтойын атап өтеді. Мерейтойда түрлі іс-шаралар ұйымдастыру жоспарланып отыр. Мерейтойға арнап киелі шаңырағымызды бітірген түлектеріміз тілектерін білдіруде. Соның бірі университетіміздің түлегі «Ақиқат» пікірсайыс орталығының беделді мүшесі Абатбаева Күнсұлу Аманқосқызы өзінің жүрек жарды тілегін жолдап, өзінің естеліктерімен бөлісті.

– Мен қасиетті де киелі қарашаңырақтың түлегі болғаныммен мақтанамын. Бүгін осынау қара шаңырағымыздың іргесі қаланғанына 90 жыл толыпты. Ендеше,

мерейтой құтты болсын! Университет қабырғасында оқып жүргенде тек қана білім нәрімен сусындап қоймай, сабақтан тыс қоғамдық жұмыстарға, қосымша үйірмелерге көптеп қатыстық. Белсенділер тобы құрылып, әртүрлі бағыттағы іс-шаралардың басы-қасында жүрдік. Жалпы университетте кез-келген қызығушылықты шыңдайтын дүниелер жетерлік, соның ішінде өзін түлеп ұшқан «Ақиқат» ЖҚБ пікірсайыс клубын айтар едім. Студенттік шағымның қызыққа толы күндері аталмыш дебат клубының мүшелерімен өтті. Дүйсенбіден жұмаға дейін сабақта, ал сенбі мен жексенбі күндері турнирде жүретін едік. Ірілі-

ұсақты жүлделерді қанжығаға байлап та үлгердік. Білім теңізіндегі машақаты мол сапарда осы оқу орнын таңдағанымна қуанамын. Өзім бітірген филология факультетінде аңыз адамдар білім берді десем артық емес. Білікті де білімді, өз ісінің майталмандары профессорлық-оқытушылық құрам шәкірттерін жоғары деңгейде оқыта алды. Тек оқытып қоймай, бойымызға адалдық, әділдік, парасаттылық сынды адами құндылықтарды сіңірді. Сондықтан бұл оқу орнына алғыстан басқа айтарым жоқ.

Жансая СУЛТАМУРАТОВА

Түлекпен тілек

Құттықтаймыз!

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің 2022 жылдың 30 мамырындағы (№ 9 хаттама) ғылыми кеңесінің шешімімен география ғылымдарының кандидаты **Ахмеденов Қажымұрат Мақсотұлына**

М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің профессоры академиялық атағы берілді. Университет тарихында аталған ғылыми атақ тұрақты мерзімге алғаш рет беріліп отыр. Университет ұжымы Қажымұрат Мақсотұлын шын жүректен құттықтайды!

Коллектив Западно-Казахстанского университета имени Махамбета Утемисова сердечно поздравляет

ӨМЕН АСХАТ ЖАНГЕЛДІҰЛЫ

с присвоением степени Доктора философии (PhD) по специальности 6D020400 - «Культурология» согласно Приказу Казахского Национального университета имени аль-Фараби № 2012-б/а от 30 мая 2022 года. Желаем крепкого здоровья и дальнейших творческих успехов!

Коллектив Западно-Казахстанского университета имени Махамбета Утемисова сердечно поздравляет

АКАТЬЕВА НИКОЛАЯ ВЛАДИМИРОВИЧА

с присвоением степени Доктора философии (PhD) по специальности «Химия» согласно Приказу № 743 н/к от 6 июня 2022 года. Желаем крепкого здоровья и дальнейших творческих успехов!

Марапат

Халықаралық «Махамбет» сыйлығы табысталды

Ұстаз туралы ұшқары, піспеген пікір айту – қай кезде де, қай шәкірттің де азаматтығына сын болған, бола да береді. Ұстаздың үлкен-кішісі һәм жақсы-жаманы жоқ. Ұстаз барлық уақытта өз биігінде, өз тұғырында қала беретін текті тұлға! Осынау тоқсан жылдық тарихы бар қара шаңырақта білім алған кезеңде көптеген ұстаз алдынан өттік, айтқан ақылын тыңдадық, сөзін көңілге тоқыдық, білмегенімізді біліп, кемшілігімізді түзедік. Олардың қай-қайсысы да көкірек сарайымызда осы күнге дейін жарқырай жанып, жол сілтеп, бағыт-бағдар ұсынып, болашағымыздың бағдаршамы болып келе жатқаны да айдай ақиқат. Шәкірттің жетістігі ұстаздың жанын жадыратады деседі. Ал, алдындағы үлгі тұтар, ардақты оқытушының еңбегі еленгенде шәкірт көңілі көлдей таситынына куә болдым. Өзге емес, өз ұстазымның омырау тұсына азаматтығы мен адалдығын, білім мен ғылым саласындағы сіңірген еңбегіне орай кезекті медалін таққанын сүйіншілеп жазбасам, маған сын болар. М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті «Рухани жаңғыру» институтының директоры, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Педагогикалық ғылымдар академиясының академигі Абат Сатыбайұлы Қыдыршаевқа ҚР Халықаралық «Махамбет» қоры комиссиясының шешімімен «ХАЛЫҚАРАЛЫҚ МАХАМБЕТ АТЫНДАҒЫ СЫЙЛЫҚТЫҢ ИЕГЕРІ» атағы берілді. Сонымен қатар, қор төрағасы Болат Батырұлы арнайы Алғыс хат табыстады.

Біз де ұжым тарапынан Абат Сатыбайұлын марапатымен құттықтаймыз! Жаны жайсаң ұстазымыздың жетістіктері көп болуына тілектеспіз!

День рождения Пушкина отметили в Западно-Казахстанском университете им. М.Утемисова. 6 июня 2022 года в ЗКУ им. М. Утемисова прошло ежегодное знаменательное мероприятие – День рождения Александра Сергеевича Пушкина. Также, в 2010 году, этот день был учреждён ООН как День русского языка. Ведь именно Пушкин смог внести неизмеримый вклад в развитие русской литературы. После его реформы, основой нового русского литературного языка стал язык простого народа, тот, который был подвластен всем. Литература стала общедоступной. Все мы выросли на его сказках. Читая произведения Александра Сергеевича, у читателя возникает ощущение, что он просматривает новостную статью, в которой речь уже идет не о просто «персонажах, созданных кем-то», а о реальных людях, которых ты встречал на пути своём. Ведь меняется лишь время, но люди остаются прежними.

День русского языка

Традиционно 6 июня студенты и преподаватели собираются в сквере университета, чтобы возложить цветы к памятнику и почтить память поэта.

По программе концерта, нас ждали стихотворения и песни поэта, в исполнении студентов филологического факультета. Были задействованы начинающие свой путь, будущие учителя и

языков Чечётко М.В.

Кандидат филологических наук, доцент ЗКУ Гульнар Сидегайевна Умарова поделилась малоизвестными фактами биографии Пушкина и сказала, что свет гения поэта сопровождает нас всю жизнь – от сказок до серьезных произведений, их можно перечитывать, и в каждый период жизни они воспринимаются по-разному.

Г.С.Умаровой рассказала, что под влиянием Пушкина оказались многие казахские поэты, в числе которых был Абай Кунанбаев. Именно он впервые перевел отрывки из романа «Евгений Онегин», а полностью роман перевел репрессированный поэт Илияс Жансугуров. Ему удалось в казахском варианте сохранить «онегинскую строфу». Очень много произведений посвятил Пушкину Жубан Молдағалиев.

О влиянии стиля А.С.Пушкина на поэзию татарского поэта Габдуллы Тукая писал профессор ЗКУ Разак Абдрахманович Абузяров. По его мнению, поэтом Г.Тукай

преподаватели кафедры русской, казахской и английской филологии.

Таким образом, мы услышали студентку 1 курса Назарук Диану, она прочитала стихотворение «Пророк», которое являлось одним из самых программных произведений поэта. «Стихи, сочинённые ночью, во время бессонницы...» читал студент 2 курса Азербайев Темирхан, «Сквозь волнистые туманы» – Шарапутьинову Асият с 1 курса.

Народ Казахстана многонационален и полиязычен, поэтому мы читаем Пушкинина только на русском, но и на других языках, в том числе и на казахском языке. Стихи Александра Сергеевича Пушкина были переведены на казахский язык Абаем Кунанбаевым и Фаризой Онгарсыновой. Их читали студенты второго курса Райымбек Кенже и Нурдаулет Габдреш. Студенты кафедры английской филологии Лобикова Оксана, Жарасов Азилхан и Иванова Екатерина читали Пушкина на английском и французском языках.

Поэзия Пушкина находила отражение в музыкальных произведениях известных русских композиторов. Студент 1 курса русской филологии Менсейт Нурсултан, также не стал исключением. Он написал композицию на стихи Александра Сергеевича «Я вас любил», которую и исполнил на мероприятии.

На концерте принимали участие только студенты. Также слово было предоставлено проректору по воспитательной работе Даришевой Т.М., кандидатам филологических наук, доцентам кафедры русской филологии Умаровой Г.С. и Донсковой Г.А., и кандидату филологических наук, доценту кафедры иностранных

упростил татарскую поэтическую речь от персидских, тюркских тяжеловесных слов.

Кандидат филологических наук, доцент кафедры иностранных языков Маргарита Владимировна сообщила об уральских краеведах, оставивших научные труды по посещению Пушкиным нашего города.

Интересный факт: В Уральске, единственном городе в Казахстане, А.С.Пушкин собирал материалы для книги «История Пугачевского бунта» и повести «Капитанская дочка». Здесь же услышал трогательную историю любви Козы Корпеш и Баян Сулу. Запись этой легенды, сделанная на восьми листах рукой неизвестного человека, обнаружена в архиве поэта и хранится в Пушкинском Доме в Санкт-Петербурге.

Очень увлекательным было выступление доцента Галины Анатольевны Донсковой, знатока старого Уралья. Она провела занимательную викторину по историческим местам, связанную с именем русского поэта.

Завершил концерт студент 1 курса Канат Гульназ, который прочитал стихотворение «Я памятник воздвиг себе нерукотворный...».

Подводя итоги, хочется отметить организованность данного мероприятия. То, с какими чувствами были прочитаны стихотворения великого поэта, даёт понять, что творчество Александра Сергеевича Пушкина неподвластно времени. Старание студентов и организатора мероприятия, магистра русской филологии Самал Сериккалиевны Альмурзиной, было вознаграждено бурными аплодисментами.

Эвита КАЗИЕВА,
студентка Фил-32

МАКНАМБЕТ UNIVERSITY

**Дұрыс таңдау жаса,
жас түлек!**

**М.Әтемісов атындағы БҚУ студенті
болу мүмкіндігін жіберіп алмаңыз!**

@ a.wku.edu.kz

makhambet.universit

Білім беру бағдарламалары тобының коды мен атауы	Білім беру бағдарламаларының атауы (мамандық)	5 пән тапсыратын талапкерлерге	
		1 бейіндік пән	2 бейіндік пән
ПЕДАГОГИКА ФАКУЛЬТЕТІ			
B001 Педагогика және психология	6B01101 Педагогика және психология	Биология	География
B002 Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу	6B01201 Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу	Биология	География
B003 Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі	6B01301 Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі	Биология	География
B004 Бастапқы әскери дайындық пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01408 Бастапқы әскери және дене шынықтыру дайындығы	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B005 Дене шынықтыру пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01402 Дене шынықтыру және спорт	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B019 Өлеуметтік педагогика және өзін өзі тану мамандарын даярлау	6B01801 Өлеуметтік педагогика	Биология	География
ЖАРАТЫЛЫСТАНУ-ГЕОГРАФИЯ ФАКУЛЬТЕТІ			
B012 Химия пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01507 Химия	Химия	Биология
	6B01508 Химия-Биология	Химия	Биология
	6B01515 Химия ағылшын тілінде	Химия	Биология
B013 Биология пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01509 Биология	Биология	Химия
	6B01516 Биология ағылшын тілінде	Биология	Химия
B014 География пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01526 Биология-География	Биология	Химия
	6B01510 География	География	Дүниежүзі тарихы
B014 География пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01511 География және балалар-жасөспірімдер туризмі	География	Дүниежүзі тарихы
	6B01512 География-Тарих	География	Дүниежүзі тарихы
B051 Қоршаған орта	6B05201 Экология	Биология	География
B052 Жер туралы ғылым	6B05204 География	Математика	География
B053 Химия	6B05301 Химия	Химия	Биология
ФИЗИКА-МАТЕМАТИКА ФАКУЛЬТЕТІ			
B009 Математика пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01501 Математика	Математика	Физика
	6B01502 Математика-Физика	Математика	Физика
	6B01503 Математика-Информатика	Математика	Физика
B010 Физика пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01504 Физика	Физика	Математика
	6B01505 Физика-Информатика	Физика	Математика
	6B01513 Физика ағылшын тілінде	Физика	Математика
B011 Информатика пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01506 Информатика	Математика	Физика
	6B01514 Информатика ағылшын тілінде	Математика	Физика
	6B01518 Информатика және робототехника	Математика	Физика
B057 Ақпараттық технологиялар	6B06102 Ақпараттық жүйелер	Математика	Физика
	6B06103 Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтамасыз ету	Математика	Физика
ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ			
B016 Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01701 Қазақ тілі мен әдебиеті	Қазақ тілі	Қазақ әдебиеті
	6B01702 Қазақ тілінде оқытпайтын мектептердегі қазақ тілі мен әдебиеті	Қазақ тілі	Қазақ әдебиеті
	6B01711 Қазақтілі мен әдебиеті, ағылшын тілі	Қазақ тілі	Қазақ әдебиеті
B017 Орыс тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01703 Орыс тілі мен әдебиеті	Орыс тілі	Орыс әдебиеті
	6B01704 Орыс тілінде оқытпайтын мектептердегі орыс тілі мен әдебиеті	Орыс тілі	Орыс әдебиеті
B018 Шетел тілі пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01705 Шетел тілі: екі шетел тілі (ағылшын және неміс тілдері/ ағылшын және француз тілдері)	Шетел тілі	Дүниежүзі тарихы
B037 Филология	6B02301 Филология: қазақ филологиясы	Қазақ тілі	Қазақ әдебиеті
	6B02302 Филология: орыс филологиясы	Орыс тілі	Орыс әдебиеті

Білім беру бағдарламалары тобының коды мен атауы	Білім беру бағдарламаларының атауы (мамандық)	5 пән тапсыратын талапкерлерге	
		1 бейіндік пән	2 бейіндік пән
ТАРИХ, ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ ФАКУЛЬТЕТІ			
B008 Құқық және экономика негіздері мұғалімдерін даярлау	6B01407 Тарих, құқық және экономика негіздері	Дүниежүзі тарихы	География
B015 Гуманитарлық пәндер бойынша мұғалімдерді даярлау	6B01601 Тарих	Дүниежүзі тарихы	География
B034 Тарих	6B02202 Тарих, мұрағат ісі және мұражайтану	Дүниежүзі тарихы	География
B038 Өлеуметтану	6B03101 Өлеуметтану	Математика	География
B040 Саясаттану	6B03106 Аймақтану	Дүниежүзі тарихы	Шетел тілі
B140 Халықаралық қатынастар және дипломатия	6B03102 Халықаралық қатынастар	Дүниежүзі тарихы	Шетел тілі
B044 Менеджмент және басқару	6B04102 Экономикалық қауіпсіздік	Математика	География
	6B04106 Мемлекеттік және жергілікті басқару	Математика	География
	6B04108 Экономика және менеджмент	Математика	География
	6B04110 Адам ресурстарын басқару	Математика	География
B045 Есеп және салық салу	6B04111 Есеп және аудит	Математика	География
B046 Қаржы, экономика, банк және сақтандыру ісі	6B04105 Қаржы	Математика	География
B047 Маркетинг және жарнама	6B04114 Маркетинг және бизнес	Математика	География
B049 Құқық	6B04202 Құқықтану	Дүниежүзі тарихы	Құқық негіздері
	6B04203 Құқық қорғау қызметі	Дүниежүзі тарихы	Құқық негіздері
	6B04204 Кәсіпкерлік қызметті құқықтық реттеу	Дүниежүзі тарихы	Құқық негіздері
B091 Туризм	6B11101 Туризм	География	Шетел тілі
МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ФАКУЛЬТЕТІ			
B006 Музыка пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01404 Музыкалық білім	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B007 Көркем еңбек және сызу пәнінің мұғалімдерін даярлау	6B01406 Мектептегі көркем еңбек және дизайн	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B021 Орындаушылық өнер	6B02113 Аспаптық орындау: Ішекті аспаптар	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
	6B02114 Аспаптық орындау: Урмелі аспаптар	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
	6B02115 Аспаптық орындау: Фортепиано	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
	6B02102 Вокалдық өнер	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
	6B02116 Дәстүрлі-музыкалық өнер: Халық өні	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
	6B02117 Дәстүрлі-музыкалық өнер: Халық аспаптары	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B027 Театр өнері	6B02104 Режиссура	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B028 Хореография	6B02105 Хореография	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B031 Сән, дизайн	6B02123 Сән және костюм дизайны	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
	6B02124 Интерьер дизайны	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан
B043 Кітапхана ісі, ақпаратты өңдеу және мұрағат ісі	6B03201 Кітапхана ісі	Қазақ/ Орыс тілі	Қазақ/ Орыс әдебиеті
B092 Тынығу	6B11102 Мәдени-тынығу жұмысы	Шығармашылық емтихан	Шығармашылық емтихан

ҚАБЫЛДАУ МЕРЗІМДЕРІ:

Шығармашылық білім беру бағдарламаларына өтініш қабылдау – 20 маусым – 7 шілде
 Грант конкурсы – 13-20 шілде
 ҰБТ-ға өтініштер қабылдау мерзімі (ақылы мерзімге) – 15-30 шілде
 ҰБТ-ны өткізу мерзімі (ақылы мерзімге) – 10-20 тамыз
 Қабылдау емтиханы (әңгімелесу) – 15 және 22 тамыз
 Университетке қабылдау мерзімі – 15-25 тамыз

БІЗ СІЗДІ МЫНА МЕКЕН-ЖАЙ БОЙЫНША КҮТЕМІЗ:

Орал қаласы, Н.Назарбаев даңғылы 162,
 тел.: 8 (7112) 50-44-20; 87715355516, 87051694030
 Instagram: makhambet.university
 Біздің сайт: a.wku.edu.kz
 Электрондық пошта: priem_zku@mail.ru

Скоростная урбанизация, расширение территорий населенных пунктов и увеличение площадей, используемых под ведение сельского хозяйства, оставляют все меньше шансов на выживание диким видам животных. Сокращение флоры и фауны, вымирание видов одних животных, стоящих на грани исчезновения других, – на сегодняшний день одна из самых болезненных экологических проблем мирового масштаба. Многие животные уже бесследно исчезли с лица земли – все это результат деятельности человека. Все мировые СМИ широко освещали трагичную историю северных белых носорогов, когда в Кенийском зоопарке в 2018 году умер последний самец этого вида, из его потомства остались всего две самки, это последние представители данного вида на земле. Этим огромным гигантам, являющимся вторыми по величине животными после слона, губила людская жадность, браконьерство и сокращение ареала обитания. Меры к их спасению конечно принимались, на возрождение популяции были потрачены огромные средства, но было уже слишком поздно. Если бы кампания по спасению этого уникального животного началась раньше, популяцию удалось бы сохранить. Такая же ситуация может произойти с любым видом диких животных, численность которых неуклонно сокращается. Поэтому сейчас крайне важно прикладывать все усилия к сохранению тех немногих наших соседей по планете, которые еще остались, ведь только человек как представитель «разумного» вида может и обязан сделать это. И меры по сохранению биоразнообразия необходимо принимать на местах, в каждой области, регионе, на раннем этапе, а не ждать, когда останется пара особей и уже ничего нельзя сделать. А для этого редким и находящимся на грани вымирания животным необходима защита на законодательном уровне. Признанным во всем мире и эффективным механизмом сохранения редких животных являются Красные книги, история создания которых была положена 70 лет назад Международным Союзом охраны природы и природных ресурсов (IUCN). В настоящее время, кроме Красного списка МСОП, в большинстве стран мира созданы национальные Красные книги, в том числе в

Западно-Казахстанского университета им.М.Утемисова Кажмурат Ахмеденов.

По информации ученых вуза, в ЗКО обитает 55% всего видового состава фауны Казахстана, здесь насчитывается 462 вида животных и птиц, из 846 обитающих по республике. Так, в классе костные рыбы в ЗКО насчитывается 50 видов из 104 общереспубликанских, в классе земноводные – 7 видов из 12, пресмыкающиеся – 15 видов из 49. Птиц в ЗКО обитает 214 видов из 499, млекопитающих 75 из 178.

Издание региональных Красных книг имеет наиважнейшее значение для сохранения биологического разнообразия, так как на местном уровне гораздо быстрее можно заметить сокращение численности того или иного вида и вовремя на раннем этапе принять меры к сохранению популяции, не ожидая пока исчезающий вид будет внесен в республиканскую Красную книгу. Промедление в таких случаях может стоить целой популяции. К примеру, старожилы помнят, что раньше в ЗКО лоси встречались довольно часто, но так как за охоту на них уголовной ответственности не было, ареалы их обитания никто не сохранял, резкое сокращение лесных массивов привело к тому, что сейчас у нас осталось всего 12 особей лося, животные периодически переплывают Урал и мигрируют в соседнюю РФ, так как им требуются большие пространства леса. Теперь это очень редкое для нашей области животное, но при внесении его в Красную книгу у этих великанов появится шанс на выживание.

Как отмечают ученые, региональные Красные книги – эффективный способ сохранения биологического разнообразия, включая редкие и исчезающие виды растений, грибов и животных. Кроме того, Красная книга становится отражением уровня развития ботанических и зоологических исследований региона, так как публикации Красных книг объективно показывают степень изученности биологического разнообразия экосистем региона, уровня квалификации специалистов, особенно в трудных таксономических группах, глубины понимания биологии и экологии растений и животных, сведений о динамике численности популяций и ее флуктуациях, причинах сокращения ареала. Ведение и издание региональной Красной книги является долгосрочной

материалов. Первый год – растения, амфибии, рептилии, птицы, второй – беспозвоночные, рыбы, млекопитающие, грибы и третий – издание Красной книги. Мы вышли на ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Западно-Казахстанской области» с предложением рассмотреть возможность включения в план природоохранных мероприятий 2023-2025 гг. работу по подготовке материалов к Красной книге ЗКО (растения, амфибии, рептилии, птицы), – говорит К.Ахмеденов.

Благодаря ученым вуза в прошлом году в свет вышла книга «Хищные птицы ЗКО», которая является уникальным учебно-методическим пособием для школьников и студентов. Только сохранив ареал можно сохранить популяцию. Научное сообщество, экологическая общественность и природоохранные ведомства солидарны в том, что для ряда ООПТ необходим перевод в статус Заповедника. Этот вопрос уже не первый год поднимают по Кирсановскому заказнику. Также крайне важно расширение особо охраняемых территорий для сохранения биоразнообразия.

В рамках целей Конвенции по сохранению и устойчивому использованию биоразнообразия предлагается несколько направлений: защита особой среды обитания – создание национальных парков, биосферных заповедников и других охранных зон; защита отдельных видов или групп организмов от чрезмерной эксплуатации; охрана экосистем и естественных мест обитания, а также поддержание и восстановление жизнеспособных популяций в их естественной среде.

Поддержание биоразнообразия, наряду с его устойчивым использованием, является сложной и комплексной проблемой, которая связана с целой системой юридических, научных, организационных, финансовых, этических, воспитательных мероприятий. ООПТ это только первый законодательно обоснованный шаг к сохранению местообитания видов, а далее возникают проблемы полноценного функционирования заповедной территории. Для сохранения биоразнообразия необходимо проведение научно-исследовательской работы, чтобы определить научную значимость объектов. Здесь крайне важна просветительская

Красный – сигнал тревоги

Сохранение биоразнообразия является основным направлением в деле охраны окружающей среды. В связи с ухудшением экологической ситуации и изменением климата меняется видовой состав растительного и животного мира. Вследствие негативного антропогенного воздействия неуклонно сокращаются ареалы обитания диких животных и их численность.

Республике Казахстан. В июне 1992 года на конференции ООН по окружающей среде и развитию в Рио де Жанейро была открыта для подписания Конвенция о биологическом разнообразии. Республика Казахстан ратифицировала эту конвенцию, данным постановлением предусматривается разработка и принятие законодательных нормативов и правил, касающихся охраны, сохранения численности и ареалов, находящихся под угрозой исчезновения видов и популяций животных и растений.

В ЗКО обитает свыше половины видового состава животного мира Казахстана.

Необходимость создания Красной книги региона ученые западноказахстанских вузов и сотрудники природоохранных ведомств поднимают уже не первый год. Но чем дальше данный вопрос находится на стадии обсуждения, тем меньше шансов на выживание остается у тех редких популяций животных и птиц, которые обитают в нашей области.

Сотрудниками Западно-Казахстанского университета им.М.Утемисова на инициативной основе разрабатывается проект издания Красной книги Западно-Казахстанской области.

– Для больших по площади государств, с разнообразными природными условиями и богатым биоразнообразием, актуально создание региональных кадастров редких и исчезающих видов. На наш взгляд, эта проблема уже давно назрела в Республике Казахстан, девятом по площади государстве в мире. В этом отношении Западно-Казахстанская область, в силу своего географического положения, богатейшей и разнообразной флоры и фауны, высокого естественно-научного потенциала, может и должна иметь свою региональную Красную книгу. Работа по созданию региональных Красных книг в РК уже начата, в 2006 году под редакцией А.М.Мелдебекова вышла «Красная книга Алматинской области. Животные». Это издание – первый опыт составления областной Красной книги в Казахстане. Помимо обитающих на территории Алматинской области 112 редких видов животных, занесенных в республиканскую Красную книгу, в это издание были включены дополнительно еще 124 вида, важных для сохранения именно на территории области. Аналогичная работа проводится в Мангистауской области, – говорит кандидат географических наук, профессор, и.о. проректора по научной работе и международным связям

программой мониторинга биологического разнообразия на региональном уровне и механизмом для работы ученых: ботаников, зоологов, экологов и государственных органов по учету и разработке мер сохранения редких и исчезающих таксонов. Информация, отображаемая в Красной книге ЗКО может быть использована при научных исследованиях, в качестве основного материала в ресурсоисследовательских работах для проведения природоохранных мероприятий, обоснования выделения заповедников, заказников, памятников природы, других особо охраняемых природных территорий, имеющих наиважнейшее значение для сохранения ареала обитания редких видов.

– Для разработки стратегии необходима аналитическая составляющая, которая состоит из оценки угрозы биоразнообразию и инвентаризации видов с количественным учетом. Это позволит вычлнить наиболее уязвимые виды, вызывающие тревогу из-за сокращения численности, сужения ареала, редкой встречаемости, деградации ландшафтов и т.д. По итогу составляются списки редких и исчезающих видов животных и растений для региональной Красной книги, сюда же вносятся причины сокращения и необходимые меры охраны, – рассказывает Кажмурат Ахмеденов.

Естественно Красная книга сама по себе не решает проблему охраны редких видов растений и животных, но это сигнал тревоги, призывающий к принятию особых мер. Региональные Красные книги являются справочниками о видах растений, животных и птиц, нуждающихся в особой охране и официальными нормативно-правовыми документами, положения которых обязательны для выполнения юридическими и физическими лицами. Они играют важную роль при проведении государственной и общественной экологических экспертиз. Также имеют крайне важное значение для проведения экологического воспитания, так как наглядно показывают молодому поколению как уязвима природа.

– Сбор материалов и издание Красной книги ЗКО требуют многолетних научных исследований, наш университет обладает соответствующей материально-технической базой и квалифицированными кадрами, имеет опыт природоохранного проектирования может провести эту работу в течении 3-х календарных лет. Два года займет подготовка

работа с местным населением и привлечение их к сохранению биоразнообразия. Помимо этого редкие и исчезающие виды птиц и животных, равно как и ареал их обитания, должны быть защищены законом. В качестве негативного примера можно привести ситуацию с Битикским водохранилищем. За несколько лет местные фермеры практически уничтожили обитающие там популяции краснокнижных птиц: кудрявых пеликанов, колпиц и уток савки. Значительно сократилось количество гнездящихся там диких гусей и лебедей. Гурты скота, пасущиеся по берегам водоема, разрушали гнезда, а скотовладельцы поджигали камыш, чтобы росла свежая трава. В результате такой варварской деятельности птицы погибали и не могли выводить потомство. Если бы данная территория вовремя была объявлена заповедной и там действовали соответствующие охранные нормы, птиц можно было бы спасти. По словам орнитолога, магистра биологических наук, научного сотрудника Западно-Казахстанского университета им.М.Утемисова Михаила Шпигельмана, незначительное количество этих редких водоплавающих птиц осталось по озерах в Жангалинском районе. Но, если вовремя не принять меры к сохранению, то и эти популяции тоже исчезнут.

– Любой пойменный лес должен быть особо охраняемой территорией. У нас нет ни одного национального парка, не развивается внутренний экологический туризм. ООПТ могут приносить доход, нужно развивать экотуризм, это направление сейчас очень развито во всем мире и пользуется большим спросом, – говорит М.Шпигельман.

Большая часть видового состава обитает в лесах и при выводе земель из лесного фонда для ведения хозяйственной деятельности животные теряют свой ареал обитания, что приводит к их гибели. Тенденция отвода земель под бизнес, вырубка леса губительны для животного мира. Компенсационные посадки, если они даже и производятся, не смогут обеспечить кормовой базой и домом животных и птиц, они просто не смогут там жить. Лес – это уникальная экосистема и никакими компенсационными посадками его не восстановить, поэтому все леса должны быть ООПТ и вывод земель из лесного фонда для ведения хозяйственной деятельности недопустим.

Студентка 2 курса специальности иностранный язык Жанна Хусаинова, обучавшаяся в «Высшей Школе Экономики» в Быдгоще (Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy) поделилась своими впечатлениями: «С первого же дня мы включились в процесс учебы, в ходе которой предусмотрено по 3-4 учебных пар в день. Занятия по моей специальности проводились на трех языках: английский, русский, польский. В результате, я получила понятие о структуре европейской системы образования, улучшила свои знания английского языка, ознакомилась с польской культурой, а также изучила новый для меня польский язык на базовом уровне.

Кроме того, я посетила ряд европейских стран, такие как Франция, Швеция, Бельгия, Италия, где также уделяла внимание их культуре, архитектуре и языкам. За время пребывания в Европе, я познакомилась с авторитетными преподавателями, учеными, представителями разных культур, мы обменивались информацией об особенностях и традициях наших стран. Также университет WSG предоставил нам возможность участия в различных волонтерских программах, что я нахожу полезным для себя опытом.

и они охотно узнавали от меня про казахскую культуру и про Казахстан в целом. А у профессоров университета я черпал не только знания, но и их опыт преподавания, ведь я будущий учитель.

Эта программа подарила мне очень много возможностей и открыла для меня мир, и за это я благодарю свой ЗКУ им. Махамбета Утемисова.

другого языка, обмен опытом со студентами других стран. Также это редкий шанс посетить одну из самых красивых стран мира. Моё обучение исключительно на английском и на русском языках. Также у нас были курсы польского языка, которые проходили два раза в неделю. С группой мне очень повезло: ребята отзывчивые, если что-то не понимала, переспрашивала у ребят, оставались после пар и вместе разбирали тему.

По времени одна пара могла длиться от 1 до 4 часов без перерывов, что стало большим «сюрпризом для меня». Но так как каждое занятие было интересным и продуктивным, то время пролетало почти незаметно. Преподаватели были компетентны в своих сферах преподавания, обладали нужными навыками.

Конечно, помимо учёбы я общалась с представителями других стран и национальностей, многие стали мне настоящими друзьями, с которыми можно было общаться на «ломанных» языках, но мы всё равно понимали друг друга. Мы угощали друг друга национальными блюдами, слушали национальную музыку, ходили на вечеринки, в музеи, ездили в другие города на экскурсии. Было тяжело прощаться с друзьями, которые стали настоящей семьёй

Ежегодно студенты ЗКУ им. М. Утемисова направляются по программе академической мобильности в другие вузы мира, работающие по Болонской системе. Академическая мобильность позволяет студентам получить опыт обучения за рубежом, перенять новые знания, повысить свою конкурентоспособность, расширить свой кругозор, улучшить навыки языковой компетенции и просто ознакомиться с культурой и страной.

За 2021-2022 учебный год 220 студентов ЗКУ им. М. Утемисова обучались по академической мобильности в вузах Казахстана, СНГ и за рубежом.

НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА МИР

В целом, данная поездка позволила мне расширить свой кругозор, личный опыт, оказала влияние на мое представление мира. Поэтому я очень благодарна нашему государству и Западно-Казахстанскому университету им. М. Утемисова за предоставленную возможность».

Студент Даниял Исатаев также был участником программы «Академическая мобильность» от ЗКУ им. М. Утеми-

сова: «За эти 4 месяца я кардинально поменял своё мировоззрение, научился многим вещам, нашёл много новых друзей, путешествовал по Европе и, конечно же, я учился в университете WSG.

Я посетил такие страны как Франция, Испания, Германия, Швеция и Чехия. Благодаря тому, что я был студентом по обмену, я познакомился со многими людьми

мне возможность стать участником программы академической мобильности. Мне стало интересно данное предложение, ведь оно несло за собой колоссальный опыт получения новых компетенций и знаний в области моей специальности, знакомство с системой образования страны партнёра, совершенствование английского языка, изучение

Студентка 3 курса кафедры иностранных языков Айгерім Октяброва также поделилась впечатлениями от учёбы по академической мобильности: «Моё увлекательное путешествие в мир увлекательного учебного процесса Польши начало с того, что в сентябре 2021 года ЗКУ им. М. Утемисова

предоставил для меня за эти 4 месяцев пребывания в Быдгоще. Сейчас мы не перестаём общаться благодаря социальным сетям.

Данная программа обучения в Университете Экономики позволила мне приобрести опыт сотрудничества в международной академической среде, познакомиться с образовательной системой Польши, развить навыки межкультурной коммуникации и работы в команде, завести новых друзей, получить новые знания в области моей специальности».

Как видно, все студенты получили бесценный опыт в виде полученных знаний по своей специальности, улучшили знание английского языка и даже выучили новый – польский, обрели новых знакомых и друзей. К тому же в ходе общения нашим студентам удалось познакомиться иностранцев с некоторыми традициями казахской культурой, что тоже немаловажно. Все респонденты преисполнены благодарностью к государству и нашему ЗКУ им. М. Утемисова за возможность посетить страны зарубежья для обмена опытом. Думается, что это действительно поможет стать им настоящими профессионалами своего дела.

Жанна АБТАЕВА

ӨҢІРІМІЗДІҢ 85,8% ҚАТТЫ ТҰРМЫСТЫҚ ҚАЛДЫҚТАРЫ ӨҢДЕЛМЕЙДІ

М.Өтемісов атындағы БҚУ мәжіліс залында 23-маусым күні «AMANAT» партиясының Батыс Қазақстан облыстық филиалы жанындағы Экология мәселелері бойынша қоғамдық Кеңесінің отырысы өтті. Күн тәртібінде екі өзекті мәселе талқыланды.

Алғашқысы – қалдықтарды бөлек жинау және кәдеге жарату мәселесі. Қатты тұрмыстық қалдықтарды игеру – «жасыл» экономикаға көшу концепциясындағы басты тармақтардың бірі болған. Атап айтқанда, үкімет 2030 жылға дейін қатты тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеу үлесін 40 пайызға жеткізуі тиіс. Кеңес төрағасы Н.Х.Серғалиевтің ойынша, басты міндет – қалдықтарды «айналымға» енгізіп, циркулярлық экономикаға ұмтылу.

Екінші көтерілген сұрақ – Партияның сайлауалды бағдарламасы аясында Орал қаласы мен аудандарда сұрыптау желілері бар полигондарын салу. Облыстық табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы басшысының орынбасары Хайруллин

Бисенғали Темірланұлының мәлімдеуінше, БҚО-да 147 полигонның 145-і санитарлық нормаға сай емес. Бүгінгі күні облыстағы тұрмыстық қалдықтардың 85,5%-ы өңделмей, өңір тұрғындарына қолайсыздық тудыруда. Полигон салу мәселесі тек БҚО бойынша ғана емес, жалпы ел көлеміндегі өткір тақырыпқа айналды.

Отырысты қорытындылай келе, кеңес төрағасы Нұрлан Хабиболлаұлының және кеңес мүшелерінің қолдауымен хаттама негізінде көтерілген сұрақтар бойынша жауапты мекемелерге кеңес төрағасы ретінде сауал жолданып, мониторинг жүргізу мақсатында жұмыс тобын құру жөнінде шешім қабылданды.

А. ДЮСЕНОВА

М.Өтемісов атындағы БҚУ базасында Физика кафедрасының меңгерушісі Б.С.Иманғалиеваның жетекшілігімен «Өрлеу біліктілікті арттыру ұлттық орталығы» акционерлік қоғамының «Батыс Қазақстан облысы бойынша Кәсіби даму институты» филиалы ұйымдастырған «Физика пәні мұғалімінің кәсіби құзіреттілігін дамыту» тақырыбындағы семинар курс өткен болатын. Бұл кездесуге облыстық және қалалық мектептерден 25 физика пәні мұғалімдері қатысты.

Кәсіби құзыретшілік - сапалы білімде

Кездесу барысында Б.С.Иманғалиева баяндама жасап, бүгінгі Физика білім бағдарламаларымен таныстырып, мектеп мұғалімінің дайындығына қойылатын талаптар, бәсекеге қабілетті маман дайындаудағы алға қойылатын міндеттерді, оқу барысын түсіндіріп өтті. Мектеп мұғалімдері өз тарапынан жалпы білім беру бағдарламасындағы ерекшеліктер мен жұмыс барысындағы туындаған

сұрақтарды бірігіп шешу мақсатында ойларын ортаға салды. Сонымен қатар А.У.Искалиева сөз алып, Физика пәнін ағылшынша оқыту білім бағдарламаларының ерекшеліктерін айтып, білім беру барысында қолданылатын әдіс-тәсілдерімен бөлісті. Соңында мектеп мұғалімдерінің сұранысы бойынша А.Н.Есенғалиева мен А.С.Тажғалиева физика пәнінен «Электр және магнетизм», «Радиотехника»,

«Жасыл Ел» – жастар тірегі

Мен маусым айының бірінші жұлдызынан бастап Батыс Қазақстан облысы Орал қаласы «Жасыл Ел» жастар еңбек жасағының бір мүшесі болдым. Иә, жасаққа кірмес бұрын, біраз жүрегім дауаламағаны рас. Алайда, «Жасыл Ел» еңбек жасағына кіргенім, дұрыс шешімдерімнің бірі екеніне әбден көзім жетті. Оған сай аргументтерді келтірсем...

«Адал еңбек елге жеткізер» демекші, алғашқы жұмыс, алғашқы тәжірибе, жаңа мүмкіндік сыйлай білді. Өр нәрсенің қадірін ұғындырып, нағыз еңбектің бейнесін көрсетті.

Күнделікті күйбең тіршілікте, көзге көрінбегенімен, осы жасақта еңбек еткеннен бастап, табиғатымызға қаншалықты қажет екендігімізді түсіндім. Біз-өткеніміздің болашаққа үлкен үмітпен артылған ұрпағымыз! Демек, елімізді, өз аумағымызды көркейту өз қолымызда. Әркім өзінен бастап, «жауапкершілік» деген сөздің қасиетін түсінсе, бәлкім, табиғаттың глобальдық проблемалары туындамас па еді...

«Жасыл Ел» студенттік шағымның ең қызықты сәттерінің себепшісі бола білді. Себебі, мен бірге дамитын, болашаққа бір көзқараспен қарай алатын, адал жастардың ортасымен таныс болдым.

Тәрбиемен қызықты сәттердің тал бесігі - «Жасыл Ел» жастар еңбек жасағының жастары барда, ертеңімізге сеніммен қарай аламыз!

Жангүлім ТҮНҒАТАР,
БГ-11

«Электроника» бөлімінен жүзден аса зертханалық жұмыстарды жасауға арналған ГалСен аппаратының тек зертханалық жұмыстар ғана емес, есеп шығаруға, сабақ түсіндіруге, эксперименттік тапсырмалар жасауға беретін мүмкіндіктерімен таныстырса, А.У.Искалиева аз қамтылған мектептерге де қолданылуға өте ыңғайлы Pasco эксперименттік платасын қолдану арқылы жасауға болатын оннан астам жұмыс түрлерінен мастер-класс көрсетті.

Семинар өте жоғары деңгейде қызықты өтті және Физика кафедрасының ұжымы мен мектеп оқытушылары алдағы уақытта осы бастаманы жалғастыруға келісіп тарады.

А.С.ТАЖҒАЛИЕВА,
Физика кафедрасының оқытушысы

ХАН ОРДАЛЫ ~ САРАЙШЫҚ

Жайық бойы –
Жарлауыт,
Жар басына жолай шық.
Ақ толқынға арбалып,
Мызғып жатыр Сарайшық!

Сарайшық — орта ғасырларда Алтын Орданың ірі сауда, 14 ғасырдың гүлденген қолөнер мен экономиканың қаласы болғандығы барлығымызға тарихтан мәлім. Мен Сарайшық қалашығына 3 апталық саяхат жасадым. Ескі

Сарайшық пен көне жердің тарихын терең білуге жаным құштар болып, Сарайшық ауылындағы «Сарайшық» мемлекеттік тарихи - мәдени музей қорына» аялдадым. Бұл қорық мешіт, хандар кесенесі және музейден тұрады. Музейге кірмес бұрын сан ғасырлар бойы салтанат құрып, халықтың көз айымынан айналған билігі мықты, осы киелі жерде жерленген жеті ханға арналып салынған ескерткіш пантеонынан бастадық. Көне қаланың салтына сәйкес жеті ханның рухына салынған ескерткішті айналып жүріп шығу керек екен. Пантеонда осы жеті ханның есімдері мен билік құрған жылдары жазылған.

Хандар кесенесінен шыққан соң музей ішіне экскурсия жасадық. Музейдің іші сол кезде сауданың отаны болған, Сарайшықтың қол өнершілері мен шеберлерінің жасаған түрлі өрнектермен безендірілген қыш құмыралар, қару-жарақтар, диірменнің қалдықтары және сол заманда

әжелеріміз бен аналарымыздың қолданған түрлі нақыштағы алтыннан, күмістен соғылған әшекейлер сақталған. Музейдің ішін одан әрі көркейтіп тұрған жарда салынған аңызға айналған сурет болатын. Бұл аңыз суретте 1343-1457 жылдар аралығында билік жүргізген Жәнібек ханның алтын қайыққа отырған қызы және аққу қонған көл болатын. Бұл көл «Аққу көлі» немесе «Жәнібек ханның аққу көлі» деп аталып кеткен.

Сарайшық тарихы тасқан, салтанаты асқан өз ғасырындағы гүлденген шыррайлы шаһар. Бұл көне шаһарды біреуі білсе, біреуі білмейді. Сондықтан, менің құрметті досым мен сені осы тарихы сонау Алтын Ордан бастау алатын, үлкен, терең, ағысы қатты өзеннің жағасындағы гүлденген әсем қала Сарайшықтың құрметті көрермені болуға шақырамын.

Карина КАРИМОВА,
Тарих факультетінің 2 курс студенті

Анализ итоговой аттестации

Итоговая аттестация (ИА) обучающихся выпускных курсов 2021-2022 учебного года, согласно утвержденным графикам, проводилась с 18 мая по 22 июня 2022 года.

К началу ИА контингент обучающихся выпускников составил 1902 человек, из них по бакалавриату - 1640 человек (1188-очное, 452 - очное сокращенное с применением ДОТ), по магистратуре - 262 человек.

Из них недопущено до итоговой аттестации: 7 обучающихся, из них по очной форме обучения бакалавриата - 1 студент (ОП Культурно-досуговая работа), по магистратуре - 6 человек (ОП География - 3 магистранта, ОП Физика, Педагогика и психология, Биология - по 1 магистранту), восстановились перед ИА 7 студентов (2-очное, 5 - очное с применением ДОТ). Таким образом, в ИА должны были принимать участие 1902 обучающихся.

К 90-летию ВУЗА

К.п.н., доцент кафедры русской филологии Карлыга Таскалиевна Утегенова с большой теплотой вспоминает свои студенческие годы, которые провела, участвуя в пединституте. Карлыга Таскалиевна стала студенткой пединститута, что называется, «по воле судьбы», но после педагогической практики осознала, что это действительно её призвание, и вот уже несколько десятилетий этот преподаватель остаётся преданной своему делу в стенах нашего вуза.

Самым важным в своей работе она считает благодарность и память своих учеников.

Вспомнила она и своих легендарных преподавателей – Зою Ивановну Туаеву и Разак Абдрахмановича Абузярова: «На подготовительных курсах преподавала Зоя Ивановна Туаева. Она поразила меня до глубины души – это необыкновенный человек. Зоя Ивановна рассказала обо мне Разак Абдрахмановичу, и спустя некоторое время он предложил участвовать в лингво-культурологическом кружке. Они были удивительными людьми, к которым с теплотой и глубоким уважением отношусь не только я. Для меня является комплиментом, если мне говорят, что я похожа на Зою Ивановну или на Разак Абдрахмановича».

Конечно, каждый преподаватель оставляет след в своём ученике, но именно эти два человека стали родными для К.Т. Утегеновой. Сейчас же, сама став опытным педагогом, Карлыга Таскалиевна делится мудростью со студентами простой истиной, что «Каждый имеет право на ошибку». Преподаватель объясняет это тем, что не стоит переживать из-за своих оценок и ошибок. Ведь оценки – это понятие относительное и не является показателем компетентности педагога: можешь быть отличником, но плохим учителем. Но, ты также можешь быть троечником, но отличным учителем. Совершать ошибки не страшно, ведь мы учимся всю свою жизнь, главное – уметь анализировать, признавать свои ошибки и исправлять их. Нельзя останавливаться на достигнутом и, тем более, учитель не должен отставать от своих учеников. К.Т. Утегенова упомянула, что рядом с молодыми ей хочется быть интересной.

В этом году 19 июня ровно год, как нет с нами педагога, доктора педагогических наук, профессора Разак Абдрахмановича

В 2022-23 учебном году один из старейших вузов Казахстана – Западно-Казахстанский университет им.М.Утемисова – откроет свои двери для нового поколения первокурсников в 90-ый раз. Наш университет богат историей, которая кроется не в прошедших датах, сухих фактах и забытых архивах, а в самих людях. Ведь наши преподаватели, работая во благо истории, зачастую сами становятся ею.

За 90 лет вузом выпущено более 85 тысяч специалистов. И в этом заслуга, конечно же, наших преподавателей. Можно перечислить не мало имён заслуженных педагогов и видных деятелей науки, известных также и вне стен этого университета. Своими воспоминаниями об университетской жизни поделились преподаватели - доцент К.Т. Утегенова и профессор А.Е. Кузьмичева.

История Вуза через призму имён и лиц

Абузярова (16.06.1932 – 19.06.2021). В Казахстане и России профессор Р.А. Абузяров известен тем, что вёл активную деятельность по бережному сохранению памяти и наследия татарского поэта Г. Тукая, чье становление как яркой личности и талантливого поэта состоялось в Уральске

Карлыга Таскалиевна Утегенова описывает профессора как человека, который упрямо и твёрдо шёл к своей цели: «Рассуждая о какой-то справедливости или несправедливости я, как Разак Абдрахманович, рушу стены, если нужно». Он был требовательным преподавателем и сейчас его бывшие ученики вспоминают его за это с благодарностью. Также Утегенова вспоминает, что её учитель был очень работоспособным и «чистым, как ребёнок», и даже где-то немного наивным.

Кузьмичева Александра Егоровна – кандидат физико-математических наук, профессор, учитель высшей категории, Отличник образования Республики Казахстан, Ветеран труда. Александра Егоровна рассказывает, что её студенческие и первые годы работы в вузе совпали с первыми запусками спутников в космос, и поэтому тогда в пединституте один преподаватель с филфака вместо

приветствия говорил: «Только физика в почете, только лирика в загоне». Физика была самым престижным направлением среди молодёжи того времени.

«По физике выпускалась масса литературы классических учебников мирового уровня. Наша библиотека всех их приобретала. Я думаю, что она была одной из богатейших библиотек, оснащенных передовой литературой по физике. И студенты всем этим интересовались» – предаваясь воспоминаниям, рассказывала Александра Егоровна Кузьмичева.

А.Е. Кузьмичева пришла в институт, когда начиналась большая физика, менялась программа подготовки учителей физики. Поэтому к нам прислали преподавателей высокой физики с других институтов и стран. Однако сама Александра Егоровна не стремилась быть учителем – из-за

проблем с речью. Жунусов Есенгали Жунусович смог разглядеть в ней физика и со словами: «Все преодолеем» помог ей стать той, кто она есть сейчас. После окончания института, по рекомендации Е.Ж. Жунусова Кузьмичева остаётся преподавать на кафедре физики.

Несмотря на почтенный возраст, Кузьмичева Александра Егоровна следит за веяниями науки и старается заинтересовать своих студентов, изучая новейшие разработки в сфере нанотехнологий.

Помимо науки, Александру Егоровну волнуют темы воспитания и патриотизма в молодежи. Например, часто исследуется тема участия Казахстана в российских испытаниях: «Я считаю, что каждый казахстанец должен помнить и гордиться тем, что первый полёт человека в космос был совершён из космодрома Байконур». Также преподаватель советует всем своим студентам и магистрантам учиться не ради стипендии и оценок, а ради самих знаний. И учиться необходимо так, чтобы вы смогли передать свои знания будущему поколению.

Эвита КАЗИЕВА,
студентка Фил-32

Еще на первом курсе я узнала о возможности обучения в другой стране и решила как можно скорее воспользоваться этим. К сожалению, на долгий промежуток времени, который длился 2 года, нас закрыли на карантин. И наконец, на 3 курсе, пришло время выйти в офлайн-режим. В конце первого семестра на кафедре объявили о наборе студентов в Уфимский педагогический институт сроком на один семестр. Посоветовавшись с родителями, я обратилась в отдел академической мобильности для уточнения всех деталей. Через месяц были куплены билеты и собраны чемоданы. И оставалось самое сложное, попрощаться с семьей на целых полгода.

«Почему все-таки Башкирия?» – спросите вы, ведь наш вуз предоставляет возможность учиться в институтах по всей России и Зарубежью. Ответ прост: природа, архитектура и менталитет. В Уфе меня встретили привычные взгляды вывески на схожем с родным языком, так как башкирский и казахский относятся к одной тюркской группе.

Так как в то время в России и Казахстане все еще действовал карантин, и тем более подкрадывался омикрон, меня поселили в профилакторий, который был специально оборудован для иностранных студентов и полностью пригоден для жизни. Там я находилась 14 дней, а моей соседкой оказалась девочка из Китая. Она также обучалась на 3 курсе, как и я. Кроме нас в профилактории проживали студенты из Колумбии и Казахстана. Тогда я думала, что наконец-то познакомлюсь со своими одногруппниками и преподавателями, но все оказалось немного иначе. После карантина нас всех расселили по общежитиям. Я раскладывала вещи и предвкушала начало учебного семестра, однако знакомство пришлось отложить на целых 2 месяца. В Уфе объявили карантин. Многие школы и институты закрылись на неопределенный срок. В это же время по всей Башкирии выпало рекордное количество снега, но и без этого климат явно отличался от мне привычного.

Я проживала в студенческом городке, или другими словами – в центральном районе Уфы, где расположено большинство институтов и общежитий. Также в этом вузе обучается большое количество студентов из Египта, Китая, Турции, Азербайджана и Южной Америки. Институт без затрудне-

ПО АКАДЕМИЧЕСКОЙ МОБИЛЬНОСТИ - В БАШКИРИЮ

Әссәләмәғәләйкүм! Меня зовут Эвита, я студентка Западно-Казахстанского университета им. М.Утемисова, специальности «Филология: русский язык» и сегодня я расскажу вам о том, как я уехала учиться в Башкирию по программе академической мобильности.

Я часто задавалась вопросом: «Какого это – быть студентом другого вуза, другой страны?». С помощью академической мобильности, которую предоставляет наш вуз, я смогла это испытать.

Благодаря этой стажировке мне довелось ближе познакомиться с культурой другого народа. В Башкирии для меня удивительным было абсолютно все: от архитектурных сооружений до быта обычного человека этой страны.

ния проводил занятия для иностранных студентов на английском языке.

У каждого корпуса БГПУ есть свои названия. Тот, в котором я обучалась называется Институт филологического образования и межкультурных коммуникаций. В данном корпусе есть такие кафедры как:

- Кафедра английского языка
- Кафедра романо-германского языкознания и зарубежной литературы
- Кафедра методики преподавания иностранных языков и второго иностранного языка
- Кафедра межкультурных коммуникаций и перевода
- Кафедра русской литературы
- Кафедра татарского языка и литературы

- Кафедра иностранных языков
- Кафедра русского языка, теоретической и прикладной лингвистики.

В ЗКУ каждый факультет относится к своей кафедре, там также можно узнать о преподавателях, которые относятся к твоему факультету. Однако, в БГПУ ты будешь находиться в определенном корпусе, где тебя будут ждать преподаватели, с которыми ты встретишься в течение семестра, однако каждый преподаватель относится к определенной кафедре, а не все к одной кафедре и одного факультета. Также, стоит забыть о кураторе, так как в БГПУ его просто нет – вместо куратора отвечает староста группы. На нём лежат те же обязанности за группу, что и возложены на куратора.

Трудность, с которой я столкнулась

в первый день учебы – это совершенно непривычная система образования. Давайте разберем «+» и «-» подробнее:

Первые месяцы семестра вы будете только слушать.

И это вправду так. Первые месяцы в Уфимском институте посвящены лекциям, где студенты слушают и записывают. Зато потом начинается время практических занятий. Время, где работать будете уже вы. В общем, в этом и заключалась главная сложность, к которой я привыкала большую часть времени. В отличие от БГПУ, в ЗКУ время для лекционных и практических занятий есть на каждой неделе.

Одна пара длится 1.5 часа.

Это было тяжело, но только первое время. В дальнейшем эти 1.5 часа стали проходить для меня очень быстро.

Но это лишь то, с чем мне пришлось ознакомиться. Конечно, у всего есть свои плюсы, и сейчас мы о них поговорим:

Перемены.

В БГПУ в среднем перемены длятся 20 минут, но большая – целый час. Как я узнала в течение учебы, студентам института пришлось приложить не мало усилий, чтобы добиться такого времени на перемены.

Век технологий.

Ни одно лекционное и практическое занятия не обходилось без сопровождения презентациями и видеороликами с YouTube или др. Создание собственных презентаций и видео поощрялось дополнительными баллами при оценивании практического занятия.

Эта поездка познакомила меня с творчеством одного из выдающихся людей Башкирии – Дмитрием Борисовичем Масленниковым. В этом году исполнилось 5 лет, как нет всеми уважаемого и тепло любимого ДБ (Таким образом подписывался Дмитрий Борисович Масленников). По этому случаю мы всей группой написали сценарий и сняли видеоролик, где рассказывали о жизни Дмитрия Борисовича Масленникова, а также читали его стихи.

Если однажды решишь поехать учиться в прекрасный город «Трех шурупов», ты не останешься равнодушным к этому городу. Ведь здесь есть все: старая архитектура, отличное образование, добрые и отзывчивые люди, невероятное количество скверов и парков, и безумно вкусные традиционные блюда.

Эвита КАЗИЕВА,
студентка гр. Фил-32

Студенттік шақ адам өмірінің ең маңызды да мағыналы кезеңдерінің бірі. Бұл сәт асыл армандардың кемесінде жүзіп, ақ жағаға қалай жетсем екен? - деп ойланатын кез. Мектеп қабырғасынан түлеп ұшып, үлкен өмірдің есігін ашуға асығатын жандармыз.

Ең алғашқы күн. Сен екеуміз

6 адам жанұя секілді бірде тату бірде таласып күн кешеді. Олардың мемлекетіне кірсең, сен, мен деместен бірге әрекет етіп, қолдауларын аямай білдіріп жүреді.

«Мен студентпін. Менің ендігі миссиям

мамандығыма сай жеткілікті білім алып, болашақта өз саламның үздігі болу». Бәріміз

университетке дәл осындай жемісті оймен келдік. Оның әрі қарай нәтиже беруі өз қолымызда. Сол үшін менде, олар да табанды еңбек еттік. Сессия, студенттік шаралар, халықаралық жарыстар, думанды сәттер. Біз осының бәрінен өттік. Бірде құладық, қайта тұрдық, алдағы күннен үміт үзбей, өзімізге сеніммен қарадық. Өйткені бізде мақсат пен міндет бар еді.

Адамдардан: «қайтадан студент болғым келеді» деген сөзді жиі естимін. Мезгілсіз шақты аңсау көп жанды жабырқатады. Әрине, ол кезді сағыну дұрыс, тек өкінбесек болғаны. Орындалмай қалған жоспарлар мен бармай қалған кездесулер, көңілің қалаған затты жасай алмау секілді дүниелерді қайталамас үшін, ол күйді уақытында кешу керек.

Ақтарыла айта бергің келетін керемет дәуреннің де аяқталатын тұсы келді.

Мемлекеттік емтихан тапсырып, 4 жылдық еңбегіңді қорытындылап, диплом қорғап шығасың. Соңғы жасайтын әрекетің - қолыңа түрлі-түсті дипломыңды алып, университет есігін көппен бірге жабу. Ол кездегі эмоция, сезім, сөзі мен суреті жетпес ерекше толқыныс қой. Бәрі де аяқталды.

Осы сағаттар мен жылдар ішінде өстім, өркендедім. Ешкімге ұқсамас тағдыр жасадым, жарқырадым. Бейтаныс болып көрінген бұл ғұмыр маған басқа қырынан көріне бастады. Жүрер жолым мен жұлдызды сәтімді айқындаған оқу ордам мен дамушы ортама айтар алғысым шексіз. Мен есейдім. Ал сен ше?

Гүлнұр ТӨРЕМҰРАТҚЫЗЫ

Біз енді студент емеспіз

дәліз бойын аралап, ғұмырластарың отырған аудиторияға қарай беттеп келеміз. Ойымда: «қандай ортаға түстім? кімдермен араласамын? неден бастаймын» деген сансыз сауалдар бар. Айналамда алты түрлі ғаламнан келгендей, мінездері түрліше адал жандар.

Бір-бірімізге таңырқай қарап, алдымыздағы 4 жылды бірге өткізетінімізді ойлап, ойша қуанамыз. Осы тұрғыдан мен жолы болған адамдардың қатарынанмын. Себебі 4 жылдың торабында оқу жағынан да мәдени шаралар болсын, ең бастысы қиын сәтте жанымнан табылған әр ғұмырласыма алғысымды білдіремін. Олар мені әр кез шыңдап, алтын сәтімнің шырайын кіргізген шуақты жандар болды.

Бұл кездің қызықты тұстарының бірі-жатақхана өмірі емес пе? Шыны керек, өз басым жатақханада тұрып көрмесем де қасымдағылардың сол өмірдің дәмін сезінгенін өз көзіммен көрдім. Бір бөлмеде

Как известно, в Казахстане 2022 год объявлен Годом детей. В честь этого ЗКУ им. М.Утемисова совместно с СОШ №1 организует ряд мероприятий для детей пришкольного лагеря.

14 июня кафедра физического воспитания провела Спортакиаду для учащихся 3-4 классов СОШ №1 в здании ФОКа. Детей приветствовали ростовые куклы-аниматоры, затем преподаватели кафедры физического воспитания провели зарядку-разминку. В рамках программы Спортакиады проводились различные соревнования, среди которых, например, челночный бег и перетягивание каната. Дети были увлечены процессом, активно принимали во всём участие и даже проявляли инициативу. По окончании мероприятия жюри присудило участникам призовые места, а также вручили грамоты за активное участие. Призёрам, команде «Арыстан», занявшей почётное 1-е место помимо грамоты был вручён спортивный кубок.

Преемственность поколений в спорте

Завкафедры физвоспитания Л.В. Демченко прокомментировала прошедшую Спортакиаду следующим образом: «Данное мероприятие – это весёлая эстафета, где участвовали дети младших классов. Они – наше будущее, поэтому здесь прослеживается явная взаимосвязь: от истоков школы до высшего учебного заведения, то есть преемственность поколений. Первоначальная наша задача – во-первых, приучать деток к здоровому и активному образу жизни, а, во-вторых, научить их ставить цели и добавиться их не только в плане спорта, но и здоровья, учёбы и т.д. Поэтому на базе университета мы попытались создать для детей среду оздоровления, а также дружбы и сотрудничества школы и вуза».

Учителя СОШ №1 поблагодарили сотрудников ЗКУ им.М.Утемисова, в частности организаторов мероприятия за сотрудничество и активное участие в воспитании подрастающего поколения.

Жанна АВТАЕВА

С ДНЁМ МЕДИЦИНСКОГО РАБОТНИКА!

19 июня в Казахстане отмечается День медицинского работника. Поздравляем работников университетского медицинского пункта врача В.Т. Бигельдиеву, мед.сестер Г.К. Макулову и А.К. Сайфуллину с их профессиональным праздником!

Во все времена работа в медицинской сфере ценилась, потому что является одной из самых благородных и бескорыстных профессий. Ведь только поистине самоотверженные и искренние люди могут стать настоящими светилами медицины! Желаем вам сопутствующих успехов в вашем непростом поприще. Мы уверены, что наше здоровье в ответственных руках!

Искренне поздравляем вас, уважаемые В.Т. Бигельдиева, Г.К. Макулова и А.К. Сайфуллина, с Днём медицинского работника и пусть в вашем сердце сохранится отзывчивость к чужой беде, радость жизни и здоровье!

Әрбір партияның негізгі қозғаушы күші-бұл бастауыш партия ұйымдары. Дәл осы ұйым өкілдерінің ауыз біршілігі мен ынтымақтастығы түгел партия қызметінің күзінеттілігі мен жұмысының жемісті жүруіне ықпал етеді. Мемлекет басшысының тапсырмасына орай «Аманат» партиясы бұқара арасында салауатты өмір салтын насихаттап, спортқа белсенділік танытушылар үшін түрлі деңгейдегі додаларға мұрындық болып жүр. Бүгінгі күні Орал қаласының өзінде алпысқа жуық БПҰ тіркелген.

БПҰ-ның бәсекесінде бірінші орын бұйырды

«Аманат» партиясының 2021-2025 жылдарға арналған Жол картасына сәйкес 18 маусым күні Орал қаласында БПҰ-ның арасында өткізілген спартакиадада «Махамбет» БПҰ жүлделі бірінші орынға ие болып, ұжымның мерейін үстем етті. Бұл алдымен әріптестердің ұйымшылдығын көрсетсе, екіншіден ұжымның белсенділігін танытты. Спорттың бес түрінен бәсекеге түсіп, шаршы алаңда қарсыластарға шаң қаптырған Махамбет ұрпақтарын жеңістерімен шын жүректен құттықтаймыз! БПҰ-ы спартакиадада қарсылас болғанымен, ел мүддесі жолында бірлесе қызмет қылар бірлігі бекем жастардың ортасы. Олай болса, барлық қатысушыларға белсенділіктері үшін зор алғысымызды білдіреміз!

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

Азdan ба, көптен бе?

«Өркен» газеті білім мен ғылымдағы жетістіктерді жазып қана қоймай, университет ішіндегі мәселелерді таразылап, оқытушылардың өткір ойларын, қызметкерлерді қынжылтар тақырыптарды қордаулауын жалғастырады. Газетіміздің өткен санында университеттегі ішінара қызметкерлерінің наразылығын тудырған емдік жәрдемақы мен жалақы туралы жанайқайларын жариялаған едік. Жаңа сан баспадан шыққан бойда басшылық бірден хабарласты. Бұл мәселеге бухгалтерден бастап, бастыққа дейінгі тұлғалардың бәрі жауап берді?

Инновациялық технологиялар мен интернеттің дамыған заманында адам күшінің орнын темір-терсектің басып жатқаны жасырын емес. Осыған орай мемлекет тарапынан жыл сайын жаңа жұмыс орындарын ашумен қатар, ЖОО-дағы қызметкерлерді қысқарту туралы бұйрық түседі. Тоқсан жылдан астам Батыс өңіріне бірегей ұстаздар даярлайтын ұстахананың 1200-ге жуық қызметкерін жылына 30%-дан «шығарып» отыру керек екен. Таяқтың екі ұшы бар деп осындайда айту керек. Бұрынғыша барлығын ұстап қалса, жалақы сол күйі тапжылмайды. Ал, жақсы өмірге лайықты жалақы төлеу үшін үштен бірін қысқартуға тура келеді. Екіншіден, университет ішілік бюджет контингентке байланысты жоспарланады. Оқу жылының басында аталмыш ЖОО-ны қанша түлек таңдаса, табар табыс соған орай есептеледі. М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ректоры Н.Х.Серғалиев:

Ұжымда ең бастысы татулық, жылы қабақ, жайлы көңіл-күй қалыптастыру. Қазақ «қарғыс алма, алғыс ал» дейді. Біздің ортамызда зейнет жасына жеткен, тіпті сексеннің сеңгіріне таяған оқытушылар бар. Заң шеңберінде қарар болсақ, аталған топқа жататын оқытушыларды, сонымен бірге, қызметкерлер қатарын жыл сайын қысқартуымыз керек. Бірақ біз үлкенге құрмет көрсеткен қазақпыз. Білем, оларды жұмыстан шеттетіп, жалпы санды жыл сайын азайтар болсақ бүгінгіден әлде қайда жоғары айлық жүреді. Бірақ, өзгені наньнан қағып, асыраушысынан айырғаннан абырой таппасымыз анық. Біздің бүгінгі міндет – ішкі қаржыландыруды арттыру, университет есебінен білім алуға аттанған мамандардың жемісін көру. Әр істе үнемділікпен қадам жасау. Бұл мәселені бірнеше маман мұқият қадағалап отыр. Жыл он екі ай ЖОО-ға түсушілердің санын көбейту мақсатында еліміздің түкпір-түкпірін аралап, түрлі шараларды ұйымдастырамыз,-деді.

Екінші өзекті мәселе «емдік жәрдемақы» неге төленбейді деген сауалға да жауап алдық. Бұл сұраққа басқа емес, бас есепшінің өзі жауап берді:

Бізде емдік жәрдемақы 2012 жылдан бері алынып тасталды. Біз бұрынғыдай мемлекеттік бюджетпен қаржыны бақылауда ұстай алмаймыз. Біріншіден, емдік жәрдемақы заң жүзінде мемлекеттік қызметкерлерге міндетті төлемақы. Алайда, біздің ЖОО КеАҚ болғандықтан ішкі қаржыны қажеттіліктерге байланысты басшылық жоспарлайды. Емдік жәрдемақы өзге жұмыс орындарында біліктілікке байланысты төленеді. Бұл – біздің қызметкерлер мен ПОҚ-ты бұған лайық емес деген сөз емес. Қаржы есептеріне қарап отырып, бұл төлемді жыл көлемінде берілетін сыйақыларға бөліп қарастырдық. Ал, еңбек шарты мен ұжымдық келісімшартта көрсетілгендей жұмысшы еңбек өтіліне қарай еңбек демалысын курорттарда өткізгісі келсе, пайыздық көрсеткішпен кәсіподақ тарапынан төленеді,-деді.

Сонымен қатар бас есепші жаңа оқу жылында жалақының өсетінін айтып, қуантып қойды. Расымен, күн санап сәредегінің бәрі қымбаттап барады. Аз да болса, мез қылатын жаңалықтар көп болсын!

РЕДАКЦИЯҒА КЕЛІП ТҮСКЕН МАТЕРИАЛДАР ӨНДЕЛЕДІ. ҚОЛЖАЗБАЛАР АВТОРЛАРЫНА КЕРІ ҚАЙТАРЫЛМАЙДЫ. ДЕРЕКТЕРДІҢ ДӘЛДІГІ ҮШІН АВТОР ЖАУАПТЫ. ЖАРИЯЛАНЫМ АВТОРЛАРЫНЫҢ ПІКІРЛЕРІ РЕДАКЦИЯ КӨЗҚАРАСЫН БІЛДІРМЕЙДІ.

МЕНШІК ИЕСІ:

Махамбет Өтемисов атындағы
Батыс Қазақстан
университеті.
Газет айына бір рет шығады.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде 14.06.1995 ж. тіркеліп, тіркеу туралы нөмірі №11390-Г куәлігі берілген.
ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Ақпарат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 04.03.2021 ж. қайта есепке алу туралы № КЗ27ҰУ00033105 куәлігі берілген.
Таралымы 800. Тапсырыс № 608

РЕДАКТОР: Айзада ДЮСЕНОВА

ТІЛШІПЕР: Жанна АВТАЕВА,
Гүлнұр ТӨРЕМҰРАТҚЫЗЫ

БЕТ ҚҰРУШЫ & ДИЗАЙН:
Асель АБДУЛЛИНА

ФОТОСУРЕТ:

Рафхат ХАЛЕЛОВ, Оқу теледидары және графикалық жобалау зертханасы

Газет Редакциялық баспа орталығында теріліп, беттелді.

«Полиграфсервис» ЖШС баспаханасында басылды.
Мекен жайы: Орал қаласы, Л.Толстой көшесі, 27/3.
Тел.: 50-51-46, 51-41-99